

(De Sancto Andrea. Sermo)

Ambulans ihesus iuxta mare Galilee vidit duos fr̃es
Petrũ et Andream retia mittẽtes in mare. math. iiii.
 In ṽbis istis describit̃ vocatio duorum fratrum facta a
 xp̃o sc̃z Petri et andree. Et tangunt̃ hic tria. **Primus**
 est vocantis auctoritas ibi **A**mbulans ihesus iuxta mare Galilee
Ille inq̃ ih̃s cui omnia obedire debent. **S**c̃dm̃ est eorum qui
 vocabant̃ caritas ibi **V**idit duos fr̃es. In quo notat̃ caritas
Tercium est officium ad qd̃ vocabant̃ prefigurata idoneitas ibi **R**e
 tia mittentes in mare. In quo p̃figurabat̃ qd̃ in p̃dicatione mis
 suri essent rete doctrine in mare seculi. **N**ota qd̃ per ambulatĩ
 onẽ xp̃i iuxta mare figuratur aduentus in hunc mundũ qui com
 paratur mari. deserto. et carceri. **M**ari in quo homo de facili per
 riclitatur. **D**eserto in q̃ homo per devia gradiť. **C**arceri in quo
 homo multipliciter affligitur. **P**ropter primũ beatũ **A**ndreas secu
 tus est xp̃m qui est hominũ saluator in periculis. **P**ropter sc̃dũ secu
 tus est xp̃m qui est itinerantium ductor. **P**ropter terciũ secutus est
 christum qui est afflictorum consolator. **P**rimo dicit̃ qd̃ mũdus com
 paratur mari in quo homo de facili periclitatur nō solum in cor
 pore s̃ etiã in anima **E**ccl. i. **Q**ui nauigant in mari enarrāt eius
 pericula eius. **M**are istud ē mũdus. qui hoc mare nauigant. i. in hoc
 mũdo adhuc fluctuāt. enarrant pericula eius. **H**eu quot sũt peri
 cula eius in hoc mũdo. ideo homo nunq̃ p̃t eẽ securus. **F**elices
 illi sunt qui hoc mare transeũt et ad portum celestis patrie perue
 niunt. **T**ales securi sunt qz omnia pericula euaserũt. **y**saie lxii. **O**b
 liuione tradite sunt angustie priores et abscondite sunt ab oculis
 vestris. **N**ota qd̃ tria sunt q̃ causant pericula in hoc mũdo.
Primũ est iniquitas dyabolice deceptionis. **S**c̃dũ ē tẽpestas
 mundane tẽptationis. **T**ercium ē infirmitas humane conditionis
De primo sc̃z dyabolice iniquitate deceptionis dicit̃ in **p̃s.** hoc
 mare magnũ et spa. ma. illic rep. q̃rũ non ē numerũ. i. multe insi
 die demonũ. **A**nimalia pusilla cũ magnis. i. diuersi demones illic
 naues pertrāsibunt. multũ solent naute timere marinas beluas.
 que tñ non p̃nt nocere nisi corpori multo magis tu debes timere
 demonũ insidias qui volunt occidere animã. **p̃s.** **D**ũ cõuenerũt
 simul aduersum me aiam meã uiciliati sunt. **E**lama ergo ad deũ

et dic. **E**ripe me de inimicis meis deus meus et ab insidiis in me libera me. quia ecce ceperunt a. m. n. in me f. **D**e secundo. s. tempestate mundane temptationis dicitur in ps. **V**eni in alti. ma. i. profunditatem maris et temp. diu. me. **I**sta tempestas est hu. mundi temptatio. que multos deiecit in profundum vicioz. et ita in anima submergitur. **N**am quidam temptantur de superbia. quidam de luxuria. quidam de auaricia. et sic de alijs vicijs. **E**t qui consentiunt temptationi deieciuntur in vicia et demerguntur in aia. **Q**ui autem resistunt gratiam dei promerentur et in celo coronantur. **J**a. i. **B**eatus vir qui suffert temptationem usque diligentibus se. **V**is o homo vincere temptationes mundi conuertere te ad xpm iuoca eius gratiam cogita quid pro te sustinuit. **S**i temptaris de superbia cogita de eius humilitate. si de luxuria cogita de eius passione. si de auaricia cogita de paupertate et abstinentia eius. si de gula cogita de felle et aceto. et sic per eius gratiam euadere poteris omnem temptationem mundi. **D**e tercio. s. infirmitate humane condicionis. **S**ap. xiiij. **E**xiguu ligno credunt homines animas suas. et transire mare per ratem libere sunt. dicit autem nauis exiguum lignum **I**stud exiguum lignum ad litteram est nauis per quam homines solent transire mare. quia instar exigui ligni in mari cito frangitur et ideo naute transeunt cum periculo. et per istud lignum significatur infirmum corpus nostrum cum quo transimus periculis maris huius mundi. **I**stud de facili dissoluitur. et ideo semper est timendum nobis. **H**odie namque corpus nostrum est sanum cras infirmum. postcras mortuum. **I**deo dicit propheta. **S**ana me domine quoniam infirmus sum. **S**ic ergo mundus comparatur mari. propter pericula que in eo sunt. **P**ropter hoc beatus **A**ndreas cum vocaretur a christo. statim sequebatur eum tanquam saluatorem qui hominem saluat a periculis. **A**ccipe o homo qui es in periculis huius mundi exemplum a beato **A**ndrea ut sequaris xpm. **I**pse parum adhuc de eo audierat. nulla eius miracula viderat. et ad primam vocem omnibus relictis sequebatur eum. et tu multa de christo audisti et sepe te per predicatorum vocauit. et non vis eum sequi per bona opera. ita quod tua bona opera retineas et non solum peccata relinques. **G**re. **A**d vniuersi uocem **P**etri et **A**ndreas relictis retibus secuti sunt eum. nulla enim mirabilia facere viderant. nisi ab eo de premio eterne retributionis audierant. **Q**uanta nos mi.

Quanta nos mirabilia ei⁹ videmus. quot flagellis affligimur.
 q̄ntis minarū asperitatibus terremur. ⁊ tñ eū vocantē sequi cō-
 temnim⁹. Quid ergo in eius iudicio dicturi sum⁹. qui ab amore
 p̄ntis seculi nec p̄ceptis flectimur. nec vberibus emendamur. ¶
 Sc̄do mundus comparatur deserto in quo homo per inuia gradi-
 tur ysaie. xliij. in persona Johānis baptiste. Ego vox clamantis
 in deserto parate viam dñi. ⁊ fa. in solitudine semitas dei nostri.
 Desertū istud mūdus est in quo multi ambulāt per deuia vt pec-
 catores. ideo monet eos Johānes vt penitenciaz agendo per re-
 ctas vias incedant quibus ad patriā perueniant. ¶ Nota q̄ mū-
 dus cōparatur deserto ppter tria. ¶ Primo q̄ in eo est sterilitas
 propter defectū gratie. horroz. ppter metum gehenne. facilitas
 deuiandi. propter multiplicē modū malicie. pmo q̄ in mundo ē
 sterilitas ppter defectū gratie hiere. xviij. habitabit in deserto in
 terra saluginis. i. sterilitatis q̄ salsus sapor vt dicit glosa super
ps. Reddit terrā sterilem. ⁊ heu q̄nta sterilitas est in hoc mundo
 vbi est tātus defect⁹ gratie q̄ pauci fructificant deo. Ideo dicit
ps. Anima mea sicut terra sine aqua tibi velociter exaudi me q̄
 defecit spūs meus. quasi diceret. sicut terra sine aqua sterilis est
 ita anima sterilis est. quia caret aqua gratie. Istud figuratū est
Josue. v. c. vbi Ara sedens in asino et suspirans dixit ad patrem
 suum Taleph. terram arentem dedisti mihi iunge et irriguam.
 Qui dedit ei irriguam inferius et superius. Ara sedens in asino
 signat animam existentem in corpore mortali. qd̄ est pigrum ad
 omne opus bonū. ista debet cōsiderare statū huius mūdi q̄ steri-
 lis ē. ⁊ debet suspirando orare celestes patres p terra irrigua. et
 ille dabit ei irriguū inferi⁹. i. grām in p̄nti. et irriguū superius. i.
 gloriā in futuro. Istud duplex irriguū collatū est beato Andree
 Propter p̄mum. i. propter grāz mūdū cōtempnit et xp̄i vestigijs
 adhefit. ppter sc̄dm. i. gloriā cū xp̄o eternaliter quiescit. ¶ Sc̄do
 dico q̄ i mundo ē horroz propt̄ metū gehenne. In hoc deserto
 horribili sc̄us Andreas p tpe mansit qñ mūdo adhefit. ⁊ xp̄us
 eū ab h̄ deserto deduxit qñ eū vt se seq̄retur vocauit. vnde de eo
 p̄t expōi illd̄ deu. xxxv. Inuenit eū i tra des. i. lo. hor. ⁊ vaste. soli.
 h̄ fēz ē qñ xp̄s ābulās iux̄ ma. gali. vi. d. f. p. ⁊ an. m. re. in mari.
 Sequitur circumduxit eum ⁊ docuit ⁊ custo. quasi pu. o. s. hoc

factum fuit quādo dixit ei ⁊ fratri suo. Venite post me faciā vos
fieri piscatores hominū. Audi o homo quātus est horroz in hoc
mundo ppter metū gehēne. Nescit homo qua morte debeat mo-
ri. vtrum sit de numero saluandoz vel damnandoz. ⁊ ideo bene
potest habere horrorem. vnde **Ecc. ix.** Nescit homo finē suū. sed
sicut pisces capiuntur hamo. ⁊ sicut aues oprehendūtur laqueo
sic homines in tempore malo. **Tercio** dicitur q in mundo ē fa-
cilitas deuiandi. **ps.** In terra deserta inuia ⁊ inaquosa sic in sa-
cto apparui tibi. Mundus comparatur deserto inuio. i. tali deser-
to qd caret via. qz homo de facili errat in mūdo. comparat etiā
deserto inaquoso. qz defectus aque. i. gracie est in mundo. In h
deserto. i. mundo apparuit deo in sancto. s. desiderio. venire ad ce-
lum desiderans vbi nullus deuiare potest. qz ibi est perpetua secu-
ritas. ibi aqua est eterne consolationis. qz ibi est perpetua iocun-
ditas. Heu quot hodie in hoc deserto hui⁹ mundi ambulant per-
deuia. vt superbi. auari luxuriosi gulosi ⁊c. qui ambulant p viaz
que ducit ad mortem tales non sunt solum in vna parte mundi.
s. in qualibet. **ps.** A solis ortu ⁊ occasu ab aq. ⁊ ma. et in soli ⁊ i
aquo. viā ciuitatis habitandī nō inuenerūt. **glō** viā que ducit ad
supernā ciuitatē in qua est habitandū. Istud sciens beatus An-
dreas secutus est xpm ductorē. ne in hoc mundo deuiaret. vnd le-
gitur **Jo. i.** q cū Johānes baptista demonstrando xpm diceret.
Ecce agnus dei. Andreas eius discipulus hoc audiens statim se-
cutus est xpm. Ipe enī fidelis est ductor qui omnes sequentes se-
ducit ad celū vñ **Jo.** Qui sequit me nō ambulabit in tenebris sed
ha. **Tercio** mūdus oparat carceri in q hō multiplici affligit.
Istō figuratū ē **Gen. xxxiii.** vbi legit q ioseph pmo ductus ē in
egiptū. postea posit⁹ ē in carcerē ⁊ tandē erept⁹ de carcē exaltat⁹
ē sup oēs q fuerūt i egipto Ioseph significat q libz hoiez q ducit
i egiptū qñ in vtero tēbroso concipit. ⁊ viuificat. postmodū ponit
in carcerē. qñ nascēdo descendit ad misērias hui⁹ mūdi. ⁊ eripit si
vē fuerit ioseph. i. i virtutib⁹ augmētatur. qz ioseph inēpretat⁹ augmē-
tū educit de carcē h⁹ mūdi i morte ⁊ deducit⁹ ad celū ⁊ exaltat⁹
sup oēs q sūt in h mūdo. Nō q mūdus oparat carceri ppe fa.
qz videlz in eo ē obscuritas cognitōis. dolor multiplicis afflictōis
magn⁹ tior mortis. pmo dico q in mūdo ē obscuritas cognitōis
iō filius

Joio filius dei multus ē in
luminare. perba
re aperire oculos cecorum
mo carnis sedentes in re-
do in quo homo nec seip-
querit. Oatē iūte
autē **Ecc. ix.** facit sunt
pū rēuā qz habitabant i
in quo sunt tenebre horri-
voluit a via que ducit ad
rēpergit. vnde dānati o-
tatis ⁊ eius lumen nō lūz
bis lassati sum⁹ in via ini-
as difficiles. viā autē oñi-
in egipto sunt tenebre. s. in
dunt oēi facie ad facie ibi
conus nūc p speculū in en-
in illud beatus Andreas. i.
per eius gratiam tenebras
tūdam pueniret. **Secdo** d-
plūs afflictionis **Job vii.**
solat in amaritudine ani-
nis. qz circūdocti me car-
miserie in hoc mundo. qz
magnus marinus vel ficut
mūdi. Ioco propheta cor-
corpora. ⁊ curuatus in ari-
ingredior quoniam lumbi
concupiscētiā que regna-
mea. **Do** litteram in carne h-
bilis. nunc dolet oculos cap-
lum morbum patitur. et mū-
nas huius mundi potest rui-
net in hoc mundo similis est
te. ⁊ ridet. bonus vero hom-
i contristatur potius qz gau-

Ideo filius dei missus est in hunc mundum ut sedentes in tenebris il-
 luminaret ysa. xlv. verba patris ad filium. Dedi te in lucem gentium
 ut aperires oculos cecorum. et educeres de obscuritate vinculum de do-
 mo carceris sedentes in tenebris. heu quante tenebre sunt in hoc mun-
 do in quo homo nec seipsum nec dominum suum agnoscit. ideo christus con-
queritur Jo. vij. Pater iuste mundo te non agnouit. De istis tenebris
 dicit Exodi. x. facte sunt tenebre horribiles in universa terra egi-
 pti ubicumque habitabant filii israel lux erat. Egiptus signat mundum
 in quo sunt tenebre horribiles. quia multi tenebris huius mundi in-
 voluti a via que ducit ad celum deviant ad infernum. ubi eterna mors
 est. pergunt. unde dantati dicunt illud sap. v. Erravimus a via veri-
 tatis et eius lumen non luxit nobis et sol intelligentie non est ortus no-
 bis lassati sumus in via iniquitatis. id est perditionis et ambulavimus vi-
 as difficiles. viam autem domini ignoravimus. Sic ergo in mundo tanquam
 in egipto sunt tenebre. Et in celo ubi habitant filii israel. id est sancti qui vi-
 dent deum facie ad faciem ibi est lux. id est perfecta agnitio. i. Cor. xij. Vi-
 demus nunc per speculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem. bene sci-
 vit illud beatus Andreas. ideo cum vocaretur a christo secutus est eum
 ut per eius gratiam tenebras huius mundi evaderet et ad lucem
 celestem perveniret. Secundo dicitur quod in mundo sunt dolores multi-
 plicis afflictionis Job vij. Loquar in tribulatione spiritus mei. con-
 solabor in amaritudine anime mee. nunquid mare sum ego aut ce-
 tus. quia circumdedit me carcere. quasi diceret. tot sunt dolores et
 miserie in hoc mundo. quod si adeo magnus est sicut cetus. id est piscis
 magnus marinus vel sicut ipsum mare deficere pre miseriis huius
 mundi. Ideo propheta conqueritur. Miser factus sum. supple in
 corpore. et curvatus in anima usque in finem. tota die contristatur
 ingrediebar quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus. propter
 concupiscentiam que regnat in carne. et non est sanitas in carne
 mea. Ad litteram in carne hominis non est sanitas integra et sta-
 bilis. nunc dolet oculos caput nunc dentes nunc istum nunc il-
 lum morbum patitur. et mirum valde est quod homo inter tot mise-
 rias huius mundi potest unquam letari. Unde peccator qui gau-
 det in hoc mundo similis est frenetico qui iacet in gravissima fe-
 bre. et ridet. bonus vero homo attendens miseras huius mun-
 di contristatur potius quam gaudet. desiderans venire ad celum. ubi

verum gaudium est ideo ch̄stus dixit discipulis **Jo. xvij.** **Mun-**
dus gaudet vos autem contristabimini. sed tristitia vestra ver-
tetur in gaudium. **Tercio** dico q̄ in mundo est timor mortis.
Istud figuratur **act. xv.** ubi de Petro dicitur. Cum producturus
eum esset herodes supple ad mortem. Erat petrus dormiens in
duos milites vinctis cathenis duabus ⁊ custodes ante hostium
custodiebant carcerem. Quid per petrum in carcere positum nisi
homo in hoc mundo constitutus significatur. duo milites sunt ti-
mor ⁊ amor inordinatus. Due cathene sunt voluptas carnis ⁊
vanitas mundi. quibus homo detinetur in hoc mundo. hostium
carceris est mors per quā homo de carcere huius mundi egredi-
tur. Custodes ante hostium carceris sunt angeli boni ⁊ mali. q̄
in extremis homini assistunt. mali vt animā egredientem ad in-
fernum pertrahant. boni vt ad celum perducant. Sic ergo mun-
dus comparatur carceri. quia in eo est magnus timor mortis. sicut
enim homo in carcere positus timet mortem quasi iminentē.
sic homo in hoc mundo positus **Job** Nescio q̄diu subsistam. et si
post modicum tollat me factor meus. Istum vero timorē iusti nō
habent quia per gratiam dei mortem temporalem non timent. s̄
optant. scientes q̄ per eam vitam eternam adipiscuntur. ideo di-
cit **Aplūs phi. i.** Cupio dissolui et esse cum ch̄sto. p̄pter hoc be-
atus **Andreas** cum videret crucem. in qua suspēdi deberet excla-
mauit ⁊ dixit. O bona crux diu desiderata ⁊ desideranti animo
preparata. secur⁹ ⁊ gaudens venio ad te. ita ⁊ tu exultās suscipi-
as me discipulum eius qui pependit in te. s. dominus noster ihe-
sus ch̄stus qui cum patre rē.

De sancto Nicolao. Sermo.
Quasi oliua pullulans ⁊ quasi cypressus in altitudinem
se extollens in accipiendo stolam glorie ⁊ iusticie ⁊ vesti-
ri ip̄m in cōsumatione virtutis. **Ecc. v.** Verba hec exponi possūt
de beato **Nicolao**. qui cōmendatur hic a quatuor. p̄mo ab effu-
miserationis ibi. quasi oliua. p̄ quā significat misericordia. **Se-**
cūdo a celsitudine cōtemplationis. ibi Et quasi cypressus in alti-
tudine se extollens. **Tercio** a pontificalis officij excellentia ibi.
In accipiendo stolā glorie. **Quarto** a finali in bonis opibus p̄-
seuerantia ibi. Et vestiri ipsuz in cōsumatione virtutis. id est
cū vestē.